

EDİTÖRE MEKTUP

Letter to the Editor

Murat ALTAY (0000-0002-1898-3733)

Sayın Editör

Bozok Tıp Dergisi 2016; 6(3): 60-4 sayısında, Dr. Mehmet Faruk Çatma, Dr. Alper Öztürk ve Dr Mehmet Atif Erol Aksekili tarafından "Kalça ekleminden kurşun çekirdeği çıkarılmasının klinik ve fonksiyonel sonuçları: Üç olgunun 5 yıllık takibi" makalesi ile ilgili olarak tarafınıza göndermiş olduğum Editöre Mektup; Cilt:9, Sayı:1, Mart 2019'da yayınlanmıştır. Bu mektuba istinaden yazarlar tarafından Cilt: 9, Sayı: 3, Eylül 2019'da cevabi mektup yayınlanmıştır. Yazarlar; bu mektupta; "iki yazı arasında fark olmadığını, zamanla meydana gelen değişimle sonucun farklı olduğunu, uzun dönem sonucunun kötü olduğunu belirtmişler. Hasta verileri arasındaki ve tarih karışıklıklarının, her iki yazıdaki sorumlu yazarın farklı olmasına bağlamışlar ve art niyet ile yapılmış hata olmadığını" iddia etmişler.

Üzülerek belirtmeliyim ki; kendilerinin de kabul ettiği üzere, bu üç vakalık olgunun 5 yıllık takibi başlıklı makale tamamen hasta verileriyle oynama yapılarak düzenlenmiştir ve hataları basit gerekçelerle geçiştirilemeyecek kadar önemlidir. Makalenin kurgusu tamamen bu üç hastanın 5 yıllık takibi üzerinedir, halbuki en uzun takipli hastanın bile makale değerlendirmeye gönderildiğinde üç yıl takibi mevcuttur.

Derginizde çıkan makalede **Ekim 2010 – Ağustos 2011** tarihleri arasında kalça ekleminden kurşun çıkarılan **üç olgunun 5 yıllık takip** sonuçları verilmiştir. Bir no'lu hasta ile ilgili olarak; ameliyattan bir yıl sonra yük verme ile kasık ağrısı olduğu belirtilmiştir. **İkinci yıl kontrolünde** özellikle yük verme ile kalça ağrısı olduğu vurgulanmıştır. Tetkikler sonucu kırıkda hasarı saptanması üzerine **Mart 2013'de** kırıkda tamiri yapıldığı belirtilmiştir. **İlk ameliyattan beş yıl sonra** kalça kireçlenmesi saptanması üzerine total kalça protezi önerildiği vurgulanmıştır.

Ancak bu hasta ile ilgili gerçekler bu verilerden çok farklıdır:

1. Bir no'lu hasta Ö.T'nin ateşli silah yaralanması nedeniyle **acil servise başvuru tarihi 28.12.2012'dir**. Hastanın **ilk ameliyatı 04.01.2013 tarihinde yapılmıştır**. Dolayısıyla Şubat 2016'da gönderilen bu yazıda hastanın takip süresi en fazla üç yıl olabilir, 5 yıllık takip olması mümkün değildir.
2. Hastanın klinik şikayetleri hiç geçmemiş olup, benim hastaneden ayrıldığım Şubat 2015 tarihine kadar artarak sürmüş ve o tarihte total kalça protezi adayı olduğu tarafımızca saptanmıştır.
4. Hastaya **16.04.2015 tarihinde hücretsiz kırıkda tamiri uygulanmıştır**. J. of Orthopaedic Case Reports dergisine vaka takdimi olarak bu olguyu gönderdikleri tarih **Haziran 2015'dir**. **Dolayısıyla bu ameliyatın üzerinden sadece bir ay geçmiştir, derginize gönderiliş tarihine göre ise sadece 8 ay geçmiş bulunmaktadır. Bu süre asla uzun dönem sonuç için yeterli değildir. Uzun dönem diyebilmek için son ameliyatın üzerinden en az 2 yıl geçmesi gerekir. Tarihler değiştirilerek hasta uzun dönem takipli gibi gösterilmeye çalışılmıştır.**
4. **08.06.2017 tarihinde** ise bu yapılan ameliyattan başarı sağlanmadığı için total kalça protezi ameliyatı yapılmıştır.
5. Makalede bahsedilen diğer **ikinci hasta (H. B.)** Klinik arşiv kayıtlarında 1257 numara ile kayıtlıdır. **24 yaşında** olduğu (makalede 43), **ameliyatın 21.01.2013 tarihinde** yapıldığı kayıtlarda mevcuttur. Dolayısıyla makalede çalışma aralığı olarak verilen Ekim 2010 – Ağustos 2011 tarihlerine uymamaktadır. **Beş yıllık takibinin olması da mümkün değildir.**

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Keçiören
SUAM

Murat ALTAY, Prof. Dr.

e-mail: muraltay@icloud.com
Geliş tarihi/Received: 13.11.2019
Kabul tarihi/Accepted: 25.11.2019
DOI: 10.16919/bozoktip.646427

Bozok Tıp Derg 2019;9(4):180-62
Bozok Med J 2019;9(4):180-62

Sonuç olarak;

- 1. Hastaların başvuru tarihleri, ameliyat tarihleri, takip süreleri hatalı verilerek, erken dönem olmasına karşın, uzun dönem gibi gösterilerek literatür yanıltılmıştır. J. of Orthopaedic Case Reports dergisinde çıkan vaka takdimi ile arasında tarihler ve hasta sonucu açısından çok ciddi çarpıtmalar mevcuttur.**
- 2. Her iki makalede iki yazar ismi hatta birinci isim aynı olmasına karşın (Dr. Mehmet Faruk Çatma, Dr. Alper Öztürk) bu iki makalede bu şekilde ciddi hataların yapılmış olması basit hata olarak açıklanamaz, art niyetle yazıldığını net bir şekilde gösterir.**

Bu makale ile ilgili olarak yazarların kendilerinin de kabul ettiği üzere ciddi hatalar mevcuttur. **Yazının hazırlanmasında art niyet olduğu açıktır.** Üniversitelerarası Kurul Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi 2. Madde **b (sahtecilik), c (çarpıtma), ç (tekrar yayım) d (dilimleme) bendlerine** göre etik ihlaller içerdiği açıktır. Söz konusu yayın ile ilgili olarak tarafınızca gereğinin yapılmasını, bu mektubun derginizde yayımlanmasını ve sonucun tarafıma bildirilmesini saygılarımla arz ederim.13.11.2019